

พฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษ ของประชาชน : ศึกษากรณี ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

Consumption Behaviour of Pesticide Residue Free Vegetables : A Case Study of Tambon Donchedi, Amphoe Phanom Thuan, Kanchanaburi.

มานิต ต้นเจริญ¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชน 2) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษ และ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะในการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษ กลุ่มตัวอย่างเป็นครัวเรือนในตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 312 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.80 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติไคสแควร์ (chi-square test) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชนอยู่ในระดับดี ร้อยละ 54.49 การทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ กับพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชนระหว่างระดับการศึกษา รายได้ ความรู้ ทัศนคติ การได้รับความสะดวก การมีวัสดุอุปกรณ์ในการลดสารพิษ และการได้รับคำแนะนำจากคนใกล้ชิดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนอาชีพหลัก และการได้รับข้อมูลข่าวสารไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากผลการศึกษา ข้อเสนอแนะได้ว่า รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้ และเผยแพร่ข่าวสารแก่ประชาชนเกี่ยวกับการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษ เกษตรกรควรปลูกผักที่ไม่ใช้สารเคมี และประชาชนควรปลูกผักรับประทานเอง

คำสำคัญ : ผู้บริโภค พฤติกรรมการบริโภค ผักปลอดภัยจากสารพิษ

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
e-mail : manid645@gmail.com

Consumption Behaviour of Pesticide Residue Free Vegetables : A Case Study of Tambon Donchedi, Amphoe Phanom Thuan, Kanchanaburi.

Manit Tancharoen

Abstract

The purposes of this research were 1) to study consumption behavior of pesticide residue free vegetables among people who lived in Tambon Donchedi, Amphoe Phanom Thuan, Kanchanaburi, 2) to study factors that were related to pesticide residue free vegetables consumption behavior, and 3) to study suggestions to pesticide residue free vegetables consuming. The samples used in this study were 312 households in Tambon Donchedi, Amphur Phanomthuan, Kanchanaburi. A constructed questionnaire with the reliability of 0.80 was used as a tool to collect data. The statistics employed for data analysis were percentage, mean, standard deviation and chi-square test. The research results revealed that the pesticide residue free vegetables consumption behavior of the majority of the respondents were at a high level (54.49%). The testing results of the relationship between different factors and behavior of pesticide-residue free vegetable consumption of people revealed that educational level, income, knowledge, attitudes, the convenience of getting pesticide residue free vegetables, having enough equipments for decreasing toxins, receiving suggestions from their close ones were correlated to their consumption behavior of pesticide residue free vegetables with a statistical significance at 0.05 level. On the contrary, occupation and having or gain related information were not correlated to their consumption behavior of pesticide residue free vegetables with a statistical significance at 0.05 level. For suggestion, it was found that the government and related agencies should educate and disseminate information about pesticide residue free vegetables consumption to public. Farmers should grow vegetables without using chemicals and people should grow their own vegetables.

Keywords : consumer, consumption, behavior, pesticide residue free vegetables.

บทนำ

ปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรคมะเร็งที่สำคัญส่วนใหญ่เกิดจากสิ่งแวดล้อมภายนอกร่างกาย จากสารก่อมะเร็งที่ปนเปื้อนในอาหาร อาหารไขมันสูง เค็มจัด หวานจัด อาหารปิ้งย่างเผาเกรียม สารเคมีในผักและผลไม้ และที่ใช้ในการถนอมอาหาร อาหารที่มีสารเจือปนผสมสีสังเคราะห์ มีสารอะฟาทอกซิน บุนทรีย์ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เชื้อไวรัส พยาธิใบไม้ในตับ เป็นต้น และเกิดจากความผิดปกติในร่างกายเพียงส่วนน้อยเท่านั้น (กระทรวงสาธารณสุข, 2554ก : 17) แต่อาหารก็เป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีความสำคัญของมนุษย์โดยเฉพาะการรับประทานพืชผักช่วยให้มนุษย์เจริญเติบโตได้อย่าง สมบูรณ์แข็งแรงถ้าบริโภคผักและผลไม้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน 400-600 กรัมต่อคนต่อวัน จะลด โรคหัวใจขาดเลือด และโรคเส้นเลือดในสมองตีบลงได้ประมาณร้อยละ 31 และ 19 ตามลำดับ ลดการเจ็บป่วยและตายจากโรคมะเร็งกระเพาะอาหาร ร้อยละ 19 มะเร็งหลอดอาหารร้อยละ 20 มะเร็งปอดร้อยละ 12 และมะเร็งลำไส้ร้อยละ 2 (กระทรวงสาธารณสุข, 2554ก : 5) ถึงแม้ว่าพืชผักจะมี ประโยชน์มากมายต่อสุขภาพ และเป็นปัจจัยดำรงชีวิตที่สำคัญของมนุษย์ก็ตาม แต่ในปัจจุบันกลับ พบว่ามีปัญหาสารพิษตกค้างในพืชผักและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีผลเสียต่อทั้งสุขภาพของผู้ผลิต ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2553 : 48) ปัญหาสารเคมีตกค้างจึงเป็นปัญหาที่สำคัญ ทั้งในระดับประเทศและระดับโลก โดยไทยเป็น 1 ใน 70 ประเทศที่ส่งไปสหภาพยุโรปถูกสุ่มตรวจ สารพิษตกค้างเกินมาตรฐานในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554 ไทยมีสารพิษตกค้างเป็นอันดับที่ 1 ผักผลไม้ไทยถูกตรวจพบสารตกค้างมากที่สุดในโลก (ปิยนาด วรสิริ, 2555 : 65) แม้ว่าหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนจะร่วมกันกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนา รณรงค์ให้ผู้ผลิตตระหนัก เห็นความสำคัญของการใช้สารเคมีอย่างปลอดภัยแนะนำให้มีการปลูกผักโดยไม่ใช้สารเคมี แนะนำวิธีลด ความเสี่ยงต่อสารพิษตกค้างเพื่อความปลอดภัยของทั้งตัวผู้ผลิต ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม และมี บทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนโดยประกาศกระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้อาหารที่มีสารพิษตกค้างจะถูกจัด เป็นอาหารผิดมาตรฐานหรือเป็นอาหารไม่บริสุทธิ์ผู้ฝ่าฝืนจะมีโทษปรับ จำคุก หรือทั้งจำทั้งปรับก็ตาม (กระทรวงสาธารณสุข, 2554ข) แต่ก็ยังพบสารเคมีตกค้างในผักอย่างต่อเนื่อง ผู้ศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษ โดยศึกษาพฤติกรรมการ บริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชนตำบลดอนเจดีย์ ว่าเป็นอย่างไร มีปัจจัยใดบ้าง ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมดังกล่าว รวมทั้งข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้อง โดยคาดหวังว่าการศึกษารังนี้ จะนำไปสู่การส่งเสริมพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชน ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัย จากสารพิษของประชาชนตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถึงแนวทางการบริโภคผักให้ปลอดภัย จากสารพิษ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ตัวแทนครัวเรือนในตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 312 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (quota random sampling) ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ (independent variable) แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม ส่วนตัวแปรตาม (dependent variable) คือ พฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชนในตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้อาศัยเค้าโครงวิจัย จากการทบทวนวรรณกรรม และทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพ แนวคิดการวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพ (precede framework) มาใช้เป็นตัวอธิบายความสัมพันธ์ของพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนที่ทำการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชนตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ในครั้งนี้

2. เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และความเที่ยงโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) เท่ากับ 0.80

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบถามจนสมบูรณ์ที่สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลได้แล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ตามกลุ่มประชากรเป้าหมาย จำนวน 312 คน โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีถึงนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูลวิจัย

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามจำนวนตัวอย่างที่จะศึกษาระหว่างวันที่ 17 พฤษภาคม 2557 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2557

3.3 นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของคำตอบและรวบรวมข้อมูล เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติไคสแควร์ (chi-square test)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 312 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 40.71 มีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท ร้อยละ 37.82 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 49.04 ด้านความรู้ในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับความรู้น้อย ร้อยละ 37.18 เมื่อพิจารณารายข้อจะพบว่า ส่วนใหญ่ตอบถูกต้องในข้อ การใช้สารเคมีเพื่อกำจัดศัตรูพืชนั้นมีสารตกค้างซึ่งเป็นอันตรายต่อมนุษย์ด้วย และพืชที่นิยมนำมาสกัดใช้เป็นสารควบคุมโรคและแมลง ในการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษคือ สะเดา ร้อยละ 90.38 รองลงมา คือ ผักพื้นบ้านหลายประเภทเช่น ชะอม สะเดา ตำลึง จัดเป็นผักปลอดภัยจากสารพิษ ร้อยละ 88.46 และมีความรู้ที่น้อยที่สุด คือ การปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษไม่สามารถใช้สารเคมีได้ ร้อยละ 31.09 ด้านทัศนคติ พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ประชาชนตัวอย่างเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลางถึงมากในทุกข้อ โดยเห็นด้วยในประเด็นการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษไว้รับประทานเป็นการใช้พื้นที่ส่วนที่ว่างเปล่าให้เกิดประโยชน์ มากกว่าข้ออื่นๆ รองลงมา ได้แก่ การปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษไว้รับประทานช่วยประหยัดรายจ่ายของครอบครัว และมีเห็นด้วยในประเด็นผักปลอดภัยจากสารพิษหาซื้อได้ง่ายจากแหล่งต่างๆ อยู่น้อยกว่าข้ออื่นๆ

1. ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชน พบว่า ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในระดับมาก ร้อยละ 54.49 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ประชาชนตัวอย่างเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลางถึงมากในทุกข้อ โดยเห็นด้วยในประเด็นการแช่ผักด้วยน้ำผสม เกลือ ผงฟู แล้วล้างออกด้วยน้ำสะอาดก่อนรับประทานมากกว่า ข้ออื่นๆ รองลงมา ได้แก่ ท่านมักจะเลือกซื้อผักที่สะอาด โดยสังเกตว่าไม่มีคราบดินหรือคราบขาวหรือมีกลิ่นฉุนผิดปกติ และมีเห็นด้วยในประเด็นท่านมักจะไม่นำผักซ้าซาก เพราะหากเราบริโภคผักชนิดเดิมอยู่บ่อยๆ จะทำให้เรามีโอกาสที่จะได้รับสารเคมีชนิดเดิมมากตามไปด้วยน้อยกว่าข้ออื่นๆ

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี มีดังนี้

2.1 ปัจจัยนำ ได้แก่ อาชีพหลัก ระดับการศึกษา รายได้ ความรู้ และทัศนคติ พบว่าอาชีพหลักไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชนที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ส่วนระดับการศึกษา รายได้ ความรู้ และทัศนคติ พบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 ปัจจัยเชื้อ ได้แก่ การได้รับความสะดวก และการมีวัสดุอุปกรณ์ในการลดสารพิษกับพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชน พบว่า การได้รับความสะดวก และการมีวัสดุอุปกรณ์ในการลดสารพิษมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 ปัจจัยเสริม ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสาร และการได้รับคำแนะนำจากคนใกล้ชิดกับพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชน พบว่า การได้รับข่าวสารไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการได้รับคำแนะนำจากคนใกล้ชิดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

3. ข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชน

3.1 บทบาทของภาครัฐ

3.1.1 ควรมีเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลปฏิบัติงานในทุกตำบลเพื่อเผยแพร่ความรู้ และข่าวสารแก่ประชาชนพร้อมทั้งส่งเสริม และสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถปลูกพืชผักได้อย่างปลอดภัย

3.1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภาครัฐควรสนับสนุนงบประมาณ ได้แก่ พันธุ์ผัก ปุ๋ยอินทรีย์ให้กับชุมชนในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษ

3.1.3 ภาครัฐควรประกาศเป็นนโยบาย หรือวาระแห่งชาติในเรื่องพืชอาหารปลอดภัย

3.1.4 ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีมาตรการตรวจสอบความปลอดภัยพืชผัก ตั้งแต่กระบวนการผลิตไปจนถึงมือผู้บริโภคให้ปลอดภัยจากสารพิษ

3.2 บทบาทของเกษตรกร

3.2.1 เกษตรกรปลูกผักที่ไม่ใช้สารเคมี เช่น ผักบุ้ง ตำลึง

3.2.2 ผลิตปุ๋ยใช้เอง

3.3 บทบาทของประชาชน

3.3.1 ประชาชนควรปลูกผักรับประทานเอง

3.3.2 เห็นความสำคัญเรื่องสุขภาพ สิ่งแวดล้อม

3.4 บทบาทของผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ

3.4.1 ทุกภาคส่วนร่วมกันดำเนินงานผักปลอดสารพิษ

3.4.2 ผู้ค้าควรนำผักปลอดสารพิษมาจำหน่าย

อภิปรายผลการวิจัย

พฤติกรรมกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชนตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในระดับมาก อภิปรายได้ว่า อาจเป็นผลมาจากประชาชนมีทัศนคติที่เห็นด้วยกับการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษอยู่ในระดับมาก มีวัตถุประสงค์ในการลดสารพิษอย่างเพียงพอ ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษที่หน่วยงานต่างๆ มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผ่านทางสื่อโทรทัศน์ และอื่นๆ และได้รับคำแนะนำจากคนใกล้ชิด ทำให้ประชาชนมีพฤติกรรมกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของณรงค์ ศิริขันธ์ (2556 : 68) ที่ศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารปลอดภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า มีพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารอยู่ในระดับดี แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของมานพ สายไฮคำ (2555 : 71-73) ที่ศึกษาความรู้และพฤติกรรมกรรมการบริโภคผักปลอดสารพิษของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลท่าศาลา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับพฤติกรรมกรรมการบริโภคผักปลอดสารพิษระดับต่ำ

ระดับการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษาของอนวัช ประทีปอนันต์ (2553 : 77-79) ที่พบว่าประชาชนในจังหวัดสตูลที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารปลอดภัยของประชาชนในจังหวัดสตูลแต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของสุนันท์ สร้างอำไพ (2551 : 73-75) ที่พบว่า ผู้บริโภคที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นปัจจัยการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษของผู้บริโภคในเขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน

รายได้ พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษาของนงนุช โกสีย์รัตน์ (2553 : 99) ที่พบว่า ปัจจัยด้านรายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีความต้องการและพฤติกรรมกรรมการบริโภคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

อาชีพหลัก พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเนื่องจากปัจจุบันทุกอาชีพมีการรับรู้ข่าวสารของประชาชนมีได้หลายช่องทางเท่าๆ กัน โดยพบว่าประชาชนรับรู้ข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ ร้อยละ 93.91 ดังนั้นจึงทำให้ประชาชนทุกอาชีพมีพฤติกรรมกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษได้เท่ากันซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุทธิดา ศิริธนาภกุล (2545 : 65-68) ที่พบว่า อาชีพไม่มี

ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภค ผัก ผลไม้ให้ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของนางนุช โกสีย์รัตน์ (2553 : 99) ที่พบว่าอาชีพที่แตกต่างกันมีความต้องการและพฤติกรรมการบริโภคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ความรู้ พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษาของวุฒินันต์ สุตบอนิจ (2555 : 130-131) ที่พบว่า ปัจจัยนำด้านความรู้ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคด้านอาหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ทัศนคติ พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของบุศรินทร์ กมลรัตนเวช (2549 : 172-177) ที่พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติโดยรวมเกี่ยวกับผักปลอดภัยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางและมีทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการบริโภคผักปลอดภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของภัทราวลัย ภูชัย (2550 : 85) ที่พบว่า ทัศนคติไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ

การได้รับข่าวสาร พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อภิปรายได้ว่า แม้ว่าประชาชนส่วนใหญ่ ได้รับข่าวสาร ได้ฟัง ได้อ่าน ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ร้อยละ 97.44 แต่กลับพบว่าประชาชนได้เสนอแนะให้ภาครัฐขอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรผู้บริโภค เกี่ยวกับการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษ ร้อยละ 20.46 แสดงให้เห็นว่าการได้รับข่าวสารของประชาชนอาจยังไม่ครอบคลุม ดังนั้นจึงทำให้ประชาชนที่ได้รับและไม่ได้รับข่าวสาร มีพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษได้เท่ากันซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของคมสัน วัฒนทัฬ (2549 : 65-83) ที่พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารปลอดภัย ไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารปลอดภัย แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของอนวัช ประทีปอนันต์ (2553 : 77-79) ที่พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารปลอดภัยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารปลอดภัยของประชาชนในจังหวัดสตูล

การได้รับคำแนะนำจากคนใกล้ชิด พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุทธิดา ศิริธวานุกูล (2545 : 65-68) ที่พบว่า ปัจจัยเสริม ได้แก่ การได้รับคำแนะนำบอกกล่าวจากคนรอบข้าง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผักและผลไม้ให้ปลอดภัยจากสารพิษตกค้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

ความสะดวก พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2553). **คู่มือเจ้าหน้าที่ที่ปรึกษา GAP**. ม.ท.ป.
- กระทรวงสาธารณสุข. (2554ก). **ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง อาหารที่มีสารพิษตกค้าง**.
ค้นเมื่อ 11 กรกฎาคม 2556, จาก http://iodinethailand.fda.moph.go.th/food_54/law/data/announ_moph/P-025.pdf
- _____. (2554ข). **แผนยุทธศาสตร์สุขภาพวิถีชีวิตไทย พ.ศ.2554-2563**. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- คมสัน วัฒนทัฬ. (2549). **ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารปลอดภัย
ของประชาชนอำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณรงค์ ศิขิรัมย์. (2556). **พฤติกรรมการบริโภคอาหารปลอดภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัย
เชียงใหม่**. เชียงใหม่ : สาขาวิชาบ้านและชุมชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นงนุช โกสีย์รัตน์. (2553). **การศึกษาความต้องการบริโภคผักปลอดสารพิษของผู้บริโภค
ในร้านค้าเพื่อสุขภาพ แขวงศิริราช**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุศรินทร์ กมลรัตน์เวช. (2549). **ทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคผักปลอดสารพิษกับผักทั่วไป
ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปิยนาด วรสิริ. (2555). **ค่านิยมทะเบียน 4 สารเคมีอันตราย**. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม
มหาวิทยาลัยมหิดล, ใน **สุขภาพคนไทย 2555 ความมั่นคงทางอาหารเงินทองของมาษา
ข้าวปลาสิของจริง**. (หน้า 63-67). กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์.
- ภัทราวลัย ภูชัย. (2550). **พฤติกรรมการบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษของพนักงานบริษัท
ไปรษณีย์จำกัดในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาการตลาด มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- มานพ สายไฮคำ. (2555). **ความรู้และพฤติกรรมการบริโภคผักปลอดสารพิษของประชาชน
ในเขตพื้นที่ตำบลท่าศาลา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วุฒินันต์ สูดบอนิจ. (2555). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยด้านอาหาร
ของประชาชนในจังหวัดยโสธร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสร้างเสริมสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

สุทธิดา ศิริธนากุล. (2545). **พฤติกรรมกรรมการบริโภคผักและผลไม้ให้ปลอดภัยจากสารพิษตกค้างของแม่บ้านในเขตเทศบาลนครลำปาง**. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุนันท์ สร้างอำไพ. (2551). **ปัจจัยการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษของผู้บริโภคในเขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

อนวัช ประทีปอนันต์. (2553). **พฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารปลอดภัยของประชาชน : กรณีศึกษาจังหวัดสตูล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

Green, L. W., & Kreuter, M. W. (1999). **Health Promotion Planning : An Education and Environmental Approach 3rd ed.** Toronto : Mayfield .